

ПРОГРАМ ЗА ПРИВРЕДУ

Снажна домаћа привреда – снажна држава!

Србија данас стоји на раскршћу. Имамо све што нам треба да будемо срећни и богати - вредне људе, плодну земљу у срцу Европе и традицију која нас учи да се ради и штеди. Имамо мајсторе којима се диви цела Европа. Имамо инжењере који праве програме за цео свет. Имамо наше људе на селу који знају како се ради од јутра до мрака. Али смо заглављени. **Наша домаћа производња је најмања у региону, наше плате су међу најнижима у Европи, а наша деца пакују кофере и одлазе.**

Узмимо само једну бројку да вам буде јасно где смо. Половина запослених у Србији у децембру 2025. године примила је мање од 775 евра. То значи да **милион и по људи код нас живи од плате мање од нешто преко 90.000 динара**. У Немачкој, Аустрији, Италији — наши људи раде исти посао и примају три, четири пута више. Зашто? Зато што нас је деценијска политика натерала да будемо јефтина радна снага, а не поносан народ који зна како се производи.

Ово је **директна последица политике Српске напредне странке (СНС) која је домаћу привреду ставила по страни**. Уместо да улажу у српске фабрике - улагали су у стадионе на које нико не иде. Уместо да штите наше предузетнике - отварали су врата страним монополима и давали им стотине милиона евра помоћи за плате радницима од 400 евра. Уместо да се боре против корупције - претворили су јавне набавке у приватну касицу, где се уговори деле по познанствима и на Нову годину.

Због свега тога данас Србија губи 50.000 људи сваке године. Најбоље, најпааметније, најмлађе. То значи да за пет година нестаје град величине Крагујевца. Из јавних набавки се процењује да се краде између 150 и 200 милијарди динара годишње - то је новац наше деце, наших родитеља, наших пензионера. Тим новцем могле су да се граде болнице, плате лекари, отворе фабрике у Лесковцу, Зајечару, Нишу. Али нису. **Зато Србија пропада - а не зато што смо ми лоши.**

Али не мора овако да буде. Ми знамо како се ово мења. Знамо шта треба урадити и имамо план. **Овај документ је тај план, написан јасно и прецизно за све оне који желе да знају где Србија може да буде за пет година.**

Шта оставља СНС у привреди после више од деценије на власти?

Власт оставља разорену и опљачкану земљу. Наша домаћа производња - оно што у свом граду, својим рукама, из своје земље стварамо - данас чини свега 20% од укупне привреде. А пре 2008. године било је 27%. То значи да је једна од четири фабрике нестала. Текстилна индустрија која је некада запошљавала стотине хиљада жена широм Србије је угашена. Машинска индустрија у стечају. Српски бренд - некад поносан у Европи, данас га нема. А места те наше производње, попунили су страни трговински ланци и монополисти.

Оно што оставља СНС иза себе је срамотно: **Србија као јефтина радионица.** Довлаче стране инвеститоре, добијају десет, петнаест, двадесет хиљада евра помоћи по радном месту - а радницима плаћају 400 до 500 евра месечно. После пет година иду тамо где је још јефтиније. Остају празне фабричке хале, остају радници без посла, остају нам породице без егзистенције. Данас високотехнолошки извоз чини свега 4,5% укупног извоза Србије, док је европски просек 19,4%.

Јавне набавке, буџет свих нас, претворене су у приватну касу. Само 31. децембра 2025. године, на дан Нове године, објављене су 584 набавке у вредности од 36,59 милијарди динара. Рок за пријаву био је преко празника. Ово није грешка. Ово је систем како функционишу. Процена годишњих губитака: 100 до 240 милијарди динара, између 10 и 20% укупне вредности свих јавних набавки. Чак 51% свих тендера завршава са само једним понуђачем. Фирме са везама добијају, а остали гледају.

Мала и средња предузећа - код нас има око 320 хиљада таквих фирми и у њима ради око милион запослених - остављена су да се сналазе како знају. Банке им дају кредите по каматама од 7 до 10% годишње и траже кућу или стан као залог. У Европској унији исте те кредите добијају за 2 до 4%. Резултат? **Седам од десет нових фирми у Србији се гаси пре пете године.** Не зато што су лоше, не зато што су власници нерадници, већ зато што је систем против њих.

Јавна предузећа - ЕПС, Телеком, Путеви Србије, Србијагас, Пошта, Коридори - постала су партијски плен. Директори се постављају по партијској књижици, а не по знању. Запослени се терају на страначке скупове - под претњом отказа. Финансијски извештаји се крију. А скривени губици се пребацују на буџет - а то значи да их плаћа свако ко у овој земљи има плату, пензију, или **само купи хлеб у продавници и плати ПДВ.**

Јавни дуг Србије је у новембру 2025. био 43,4% наше домаће производње и **тај дуг плаћамо сви ми, а камата на дуг је сваке године милијарде евра. Држава сваке**

године троши више него што зарађује. А од сваког динара који прими, 65% одмах иде на плате и пензије, а само 15% на нешто што гради будућност - путеве, фабрике, школе. **Овако се земља не развија - овако се само преживљава, док мало по мало клизи у пропаст.**

А најстрашније од свега је што нам људи одлазе. Сваке године између 20 и 27 хиљада високошколованих и квалификованих грађана Србије трајно напушта земљу. Са породицама - то је 40 до 50 хиљада људи годишње. Према студији *YIHR* из 2024. године, од почетка двехиљадитих Србију је напустило 650 хиљада људи. Чак 86,7% младих данас размишља о одласку. **То није живот. То је казна.**

Али Србија не мора овако да изгледа. Ми имамо план. **Имамо визију. И имамо решења.**

НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ ИМА ВИЗИЈУ ЗА СРПСКУ ПРИВРЕДУ

Последње две деценије српска привреда нема стратегију, има само прес конференције, паметне табле и обећања. Нема плана - има слогане. Нема мерљивих циљева - има изјаве председника државе. **Програм који Народни покрет Србије нуди је потпуни заокрет.** Ово је први озбиљан план привредног развоја Србије после четрнаест година - план са конкретним мерама, јасним роковима, буџетима и проверљивим резултатима.

Фокус наше стратегије је једноставан - развој домаће, српске привреде.

То значи да држава престаје да буде слепа и gluva према свом народу, а постаје партнер својим фирмама, својим мајсторима, својим радницима. То значи да свака мера, сваки динар из буџета, свака регулатива морају да одговоре на једно једино питање: **да ли ово јача или слаби домаћу српску привреду?** Ако слаби - одбацује се. Ако јача - спроводи се одмах.

Наша стратегија је заснована на **три стуба.**

Први стуб - ПРОДУКТИВНОСТ. Српски радник тренутно у сату свог рада створи свега трећину вредности коју ствара просечан радник у Европи. То није зато што су наши људи лењи - то је зато што раде на старим машинама из осамдесетих година, у застарелим погонима, без модерних алата и вештина, у систему који их не подржава. Ако продуктивност подигнемо за само 30% (**а Светска банка каже да је то могуће**), плате могу да расту, а да не скаче цена хлеба. То је формула. Остало је политика.

Други стуб - ПОШТЕНА ДРЖАВА. Ништа не може да крене напред док траје корупција. Сваки динар који **заврши у цепоу тајкуна**, то је динар који не иде у фабрику, школу, болницу. Зато антикорупцијска реформа није само морално питање - она је економско срце програма. Када зауставимо крађу у тендерима, одмах имамо 150 до 200 милијарди динара годишње **за све оно што овде нижемо као мере**. Другим речима - **програм се сам финансира**.

Трећи стуб - ДОМАЋИ ПРОИЗВОЂАЧ У ЦЕНТРУ. Држава која не штити своје произвођаче је држава која пропада. У нашем програму мала и средња предузећа, домаћи предузетници, занатлије, породичне фирме - они се не посматрају као терет, него као срце привреде. Они добијају јефтине кредите. Они добијају предност у јавним набавкама. Они добијају бржу регистрацију, нижи порез на рад, подршку за технологију и извоз. **Када је мали предузетник успешан, успешна је цела Србија.**

Ова три стуба преводимо у **десет приоритета који следе**.

Сваки приоритет има своје конкретне мере, мерљиве циљеве и јасан буџет. Није ово списак лепих жеља - ово је акциони план који Србија може да спроведе у мандату од четири до пет година.

10 ПРИОРИТЕТА НАРОДНОГ ПОКРЕТА СРБИЈЕ ЗА РАЗВОЈ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

ПРИОРИТЕТ 1: ИНДУСТРИЈСКА ПОЛИТИКА И СТРУКТУРНЕ РЕФОРМЕ

Србија престаје да буде земља јефтине радне снаге - градимо економију знања

Србија је данас заробљена у моделу јефтине радне снаге. Монтажне фабрике, каблови, текстил, плате од 400 евра, субвенције од 10 до 20 хиљада евра по раднику, а ми дугорочно ништа не добијамо. Учешће индустрије у нашој домаћој производњи је пало са 27% (2008) на 20% (2024). Високотехнолошки извоз износи само 4,5% — док је европски просек 19,4%. Улагања у истраживање и развој су свега 0,9% домаће производње — европски циљ је 3%.

ЦИЉЕВИ ДО 2030: Индустрија са 20% на 26% домаће производње, високотехнолошки извоз са 4,5% на 15%, улагања у истраживање и развој са 0,9% на 2%, просечна плата у страним инвестицијама изнад републичког просека.

КОНКРЕТНЕ МЕРЕ:

1. Стратегија привредног развоја Србије 2026-2035 са јасним приоритетним секторима (ИТ, машинство, ауто-компоненте, фармација). Фокус на 3 до 5 сектора, мерљиви циљеви, реалистични буџети. Усвојена до краја 2026.
2. Реформа страних инвестиција - квалитет, а не количина. Субвенције само за плате веће од 120% просека и уз трансфер технологије. Монтажни модели без истраживања и развоја не добијају помоћ. Једнак третман домаћих и страних фирми (уз 20% бонуса за домаће).
3. Развој индустријских кластера: ИТ (Београд, Нови Сад, Ниш), машинство и прецизна механика (Крагујевац, Ниш), ауто-компоненте и електро-мобилност (Крагујевац, Шабац), фармација (Београд, Лесковац). Буџет: 95 милиона евра годишње, циљ - преко 200 компанија и 20.000 нових радних места до 2030.
4. Пореске олакшице за истраживање и развој - одбитак 130-150% трошкова од опорезиве добити. „Патент бок“: само 5% пореза на приходе од интелектуалне својине. Супер-одбитак 200% за иновативну опрему.
5. Реструктурирање привредних друштава са државним капиталом. Категорије: А (стратешка - професионализовати), Б (комерцијална - профитабилна уз реформе), Ц (приватизација), Д (стечај). Социјални планови за раднике. Циљ: смањење буџетских трансфера ка државним предузећима за 50%.

ПРИОРИТЕТ 2: ПОДРШКА МСП, ПРЕДУЗЕТНИШТВУ И ЗАНАТСТВУ

Сваки предузетник добија праве шансе, не само лепе речи

Мала и средња предузећа (МСП) чине 99,5% свих фирми у Србији - око 320.000 - и запошљавају 65% радне снаге. Али 70% нових фирми се гаси пре пете године. Банке траже колатерал који мали предузетници немају. Камате су 7 до 10%. Фирма се региструје за 5 до 7 дана. Инспекције врше притисак. Тендери су затворени за мале.

ЦИЉЕВИ ДО 2030: Повећање броја МСП за 25% (са 320 на 400 хиљада активних предузећа), преко 100.000 нових радних места у МСП сектору, 60% МСП има приступ кредитима (данас око 30%), извоз МСП расте 50%.

КОНКРЕТНЕ МЕРЕ:

1. Е-регистрација привредних субјеката за 24 сата. Једна пријава онлајн, све аутоматски: ПИБ, ПДВ, социјално, матични број. Интеграција Агенције за привредне регистре, Пореске управе и Народне банке. По утору на Естонију.
2. Гарантни фонд од 500 милиона евра - кредити без колатерала. Државна гаранција 80% (за младе и жене 90%). Банка узима гаранцију, а предузетник добија кредит по камати од 1 до 2%. Микрокредити од 2.000 до 50.000 евра за почетнике.

3. Субвенционисање каматних стопа. Комерцијална банка нуди кредит по 8%, држава субвенционише 4 до 5 процентних поена, док МСП ефективно плаћа 3 до 4%. Циљ: преко 30.000 МСП годишње користи ову подршку.
4. Инспекције на основу ризика - крај шиканирања. Нискоризичне фирме: једном у 3 до 5 година. Средњеризичне: једном годишње, најављено. Високоризичне: чешће, ненајављено. Координисане инспекције долазе заједно.
5. Обавезна квота: минимум 30% вредности свих јавних набавки за МСП (до 500 запослених). Лотирање великих уговора. Плаћање у року од 15 дана. Бесплатна едукација и саветовање. Циљ: нови уговори вредни преко 300 милијарди динара годишње.
6. Факторинг - брза наплата од државе. МСП може одмах наплатити потраживање кроз факторинг (не чека 90 и више дана). Држава субвенционише дисконт. Развојна банка као директан фактор.
7. *Venture Capital* (предузетнички) фонд од 200 милиона евра за стартапе - јавно-приватно партнерство 50:50. Сектори: ИТ, финтех, *healthtech*, *deep-tech*. Професионални фонд-менаџери, не политичари. Циљ: 50 до 100 стартапа инвестирано у 5 година.
8. Подршка специфичним групама: женско предузетништво (+10% гаранција, -0,5% камате), млади до 30 година (стартап академије, бесповратна средства 10 до 50 хиљада евра), социјална предузећа.
9. Мрежа од преко 30 регионалних центара за подршку предузетницима - бесплатно рачуноводство, правни савети, маркетинг, помоћ за ЕУ фондове, менторство широм Србије.

ПРИОРИТЕТ 3: РЕФОРМА ЈАВНИХ НАБАВКИ И БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Крај тендера по познанствима - све је јавно, све се мери

На дан 31. децембра 2025, на дан Нове године, Београд је објавио 584 набавке у вредности од 36,59 милијарди динара. Ово није грешка, већ систем. Процена годишњих губитака од корупције у набавкама је од 100 до 240 милијарди динара - између 10 и 20% укупне вредности. Чак 51% свих тендера има само једног понуђача. Фирме са везама добијају, док остали гледају.

ЦИЉЕВИ ДО 2030: 100% јавних набавки транспарентно онлајн, уштеда од најмање 150 до 200 милијарди динара годишње, повећање просечног броја понуда по тендеру за 40%, индекс перцепције корупције са 33/100 на преко 50/100.

КОНКРЕТНЕ МЕРЕ:

1. Потпуно дигитална платформа за набавке (Портал 2.0). Све набавке на једном порталу. Вештачка интелигенција препознаје „дрвене заставе“ - повезане фирме, цене испод тржишта, монополе. Уживо преношење отварања понуда. *Citizen feedback* - грађани пријављују сумњиве случајеве.
2. Забрана објављивања тендера на празнике и викенде. Минимални рокови: за набавке веће од 10 милиона динара - 30 дана; 1 до 10 милиона - 15 дана; испод милиона - 7 дана. Кривична одговорност руководиоца за кршење.
3. Форензичка ревизија свих набавки 2020-2025. Све набавке веће од милион евра пролазе кроз детаљну проверу (највеће 4 фирме, форензичке рачуновође, правници, информатичари, инжењери). Јавни извештаји. Кривичне пријаве.
4. Јавни регистар стварних власника фирми. Све компаније пријављују ко заиста контролише фирму. Јавно доступан онлајн регистар. Казне до 10 милиона динара, забрана учешћа у набавкама, кривична одговорност за лажне податке.
5. Заштита узбуњивача и јачање Агенције за борбу против корупције. Узбуњивачи добијају 10 до 20% од враћеног новца, уз потпуну заштиту од отказа и прогона. Агенција: 200 до 300 запослених, реална овлашћења, буџет 10 до 15 милиона евра годишње, потпуна независност.
6. Реформа Државне ревизорске институције - јачање са 80 на преко 200 ревизора. Обавезне кривичне пријаве за све неправилности. Јавни извештаји о ревизијама.

ПРИОРИТЕТ 4: ФИНАНСИЈСКЕ МЕРЕ ЗА ПОДСТИЦАЊЕ ПРИВРЕДЕ

Повољнији услови финансирања - мање чекања, више улагања

Држава касни са плаћањем добављачима 90 до 120 дана — МСП банкротирају док чекају. Порески терет у Србији је око 40% — међу највишим у региону. Не постоје пореске олакшице за истраживање и развој. Србија користи мање од 50% доступних ЕУ фондова. У приватном сектору нема законских ограничења рокова плаћања.

КОНКРЕТНЕ МЕРЕ:

ДИРЕКТНА НАДЛЕЖНОСТ МИНИСТАРСТВА ПРИВРЕДЕ

1. Брза наплата потраживања од државе - максимално 30 дана за опште уговоре, 15 дана за МСП. Централни регистар фактура. Аутоматске затезне камате 0,1% дневно. Одговорност руководиоца институције за кашњење.
2. Факторинг подршка за МСП. Држава субвенционира 3 од 5% дисконта. Гаранције за факторинг компаније. Развојна банка као директни фактор.

3. Ограничење рокова плаћања у приватном сектору - максимално 60 дана за уговоре између фирми. Законске затезне камате од првог дана кашњења. Имплементација ЕУ директиве 2011/7/ЕУ.

КООРДИНАЦИЈА СА ОДБОРОМ ЗА ФИНАНСИЈЕ

4. Пореске олакшице за истраживање и развој - одбијање 130-150% трошкова. „Патент бок“: 5% пореза на приходе од интелектуалне својине. Супер-одбици до 200% за иновативну опрему. Циљ је повећање улагања у истраживање и развој са 0,9% на 2% БДП-а.
5. Смањење пореског оптерећења на плате. Опција 1: опште смањење доприноса за 2 процентна поена годишње током 5 година (са 40% на 30%). Опција 2: 50% нижи доприноси за младе раднике (до 30 година) првих 5 година.
6. Транспарентност буџета - „Citizens Budget“ интерактивни портал: „Где иде мој порез“, визуализације, партиципативно буџетирање (5% буџета). Отворени подаци.
7. Повлачење ЕУ претприступних фондова (ИПА III, Западнобалкански инвестициони оквир). Координација са Министарством финансија - потенцијално 500 милиона евра плус годишње које данас не користимо.

ПРИОРИТЕТ 5: ТРЖИШТЕ РАДА И ОБРАЗОВАЊЕ

Млади остају, јер Србија нуди каријере, не само послове

Преко 50.000 Срба годишње напушта земљу. Према студији *YIHR* (2024), од почетка двехиљадитих отишло је 650.000 људи. Чак 86,7% младих размишља о емиграцији. Образовни систем не прати потребе привреде: преко 10.000 отворених позиција у ИТ сектору, недостатак ЦНЦ оператера, варилаца, медицинског кадра. Овај приоритет спроводи се у координацији са Одбором за рад и Одбором за образовање.

ЦИЉЕВИ ДО 2030: Одлазак младих смањен за 50% (са 50 на мање од 20 хиљада годишње), преко 10.000 ученика у дуалним школама, преко 50.000 преквалификованих радника годишње, стопа незапослености са 9,5% на 6,5%.

КОНКРЕТНЕ МЕРЕ:

1. Дуалне школе. Пилот пројекат: 10 до 20 школа. Компаније примају ученике 2 дана недељно, плаћају џепарац 10 до 20 хиљада динара месечно. Одбор за привреду кофинансира опрему и менторске субвенције. Циљ: преко 10.000 ученика у дуалном систему до 2028, преко 80% запослених одмах после школовања.

2. ИТ академије и СТЕМ фокус (наука, технологија, инжењерство, математика). Опрема за преко 50 школа са ИТ смеровима. Компаније шаљу менторе. Бесплатне академије за незапослене од 18 до 35 година.
3. Преквалификације. Привреда мапира дефицитарна занимања (ЦНЦ, варилац, ИТ подршка, медицинске сестре). Национална служба за запошљавање финансира шестомесечне курсеве. Гарантован посао после курса. Циљ: 50.000 преквалификованих годишње.
4. Програм „Остани у Србији“ - стипендије 400 до 600 евра месечно за дефицитарна занимања, уз обавезу рада 3 до 5 година у Србији.
5. Повратници из дијаспоре. Олакшано запошљавање, привремене пореске олакшице, подршка за отварање фирме. Регистар дијаспоре. Циљ: 5.000 повратника годишње до 2030.
6. Стамбена подршка за младе стручњаке. Субвенције за кирију и стамбене кредите за младе 25 до 35 година у неразвијеним градовима - привлачење талената ван Београда.

ПРИОРИТЕТ 6: РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ

Србија није само Београд - развијамо све, од севера до југа

Београд генерише од 40 до 45% наше домаће производње. Разлика у домаћој производњи по глави становника између најразвијенијег и најнеразвијенијег региона: 1 према 8. Страни инвеститори 70 до 80% својих инвестиција улажу у Београд. Регионалне развојне агенције су неефикасне - мали буџети, политичка именовања. Постоји и унутрашњи одлив - млади из Ниша, Лесковца и Зајечара одлазе у Београд.

ЦИЉЕВИ ДО 2030: Регионална разлика са 1:8 на 1:4 (до 2035. на 1:3), преко 60.000 нових радних места ван Београда, преко 50% инвестиција ван Београда (данас 20 до 30%), 5 индустријско-технолошких зона оперативно.

КОНКРЕТНЕ МЕРЕ:

1. Нова вишекритеријумска методологија развијености општина (БДП 30%, запосленост 15%, демографија 15%, здравство 10%, образовање 10%, инфраструктура 10%, приступ тржишту 10%). Онлајн портал са мапом развијености. Праведно рангирање свих 145 општина.
2. Диференцирана државна помоћ по радном месту уз пуне гаранције (стандард ОЕЦД и ЕУ). Београд: 5.000 евра. Средње развијени (Ниш, Крагујевац): 10.000. Недовољно развијени: 15.000. Девастиране области: 20.000. Клизна скала поврата: затварање

после 1 године - враћа 100%, после 3 године - 60%, после 5 година - 0%. Банкарска гаранција 20% пре исплате.

3. Јачање регионалних развојних агенција уз буџет 50 милиона евра годишње (данас свега 5 до 10 милиона укупно). Директори кроз јавне конкурсе. Децентрализација - регионалне агенције самостално одобравају пројекте до 500 хиљада евра. Годишња евалуација и мерљиви циљеви.
4. Пет индустријско-технолошких зона: Ниш ИТ (100 милиона евра, циљ - 200 компанија и 20.000 радних места), Крагујевац Аутомотив и електро-мобилност (80 милиона), Нови Сад ИТ и агро-технологија (60 милиона), Чачак машинство (40 милиона), Лесковац-Врање лака индустрија и логистика (50 милиона). Модел јавно-приватног партнерства 60:40.
5. *Regional Development Dashboard* - онлајн платформа са праћењем свих показатеља по општинама и регионима у реалном времену. Аутоматски аларми за заостајање. Политика заснована на подацима.
6. Брзи интернет за свако село до 2027. Дигитална инклузија руралних подручја - циљ: 98% општина са брзим интернетом.

ПРИОРИТЕТ 7: ДИГИТАЛИЗАЦИЈА ПРИВРЕДЕ

Србија у 21. веку - папир иде у историју

Само 30 до 40% МСП има дигитализоване процесе. Учешће интернет продаје у трговини је свега 5 до 8%. Фирмама недостају знања и финансијска средства за дигитализацију. Електронско фактурисање још није обавезно за све. Србија губи конкурентност због заостајања у дигиталној трансформацији.

КОНКРЕТНЕ МЕРЕ:

1. Дигитални ваучери за МСП - до 50.000 евра. Држава покрива 70% трошкова: ЕРП, ЦРМ, интернет продаја, сајбер-безбедност, модерни рачунарски алати. МСП аплицира онлајн - одобрење за 30 дана. Листа сертификованих ИТ провајдера. Циљ: преко 5.000 МСП годишње, 70% МСП дигитализовано до 2030.
2. Обавезно електронско фактурисање између фирми и државе од 2027. Стандардизовани XML формат. Аутоматско евидентирање и праћење плаћања. Уштеда у администрацији: 50 милиона евра годишње.
3. Национална интернет продавница за српске МСП - „Amazon за Србију“. Подршка за логистику, царине, језике, плаћања. Провизија 5 до 10% (у односу на 15 до 30% на приватним платформама). Циљ: преко 5.000 МСП извози у ЕУ и регион.

4. Интеграција државних регистара. АПР, катастар, порези, царине, инспекције - све базе података међусобно повезане и доступне фирмама. Крај дупликата и грешака. Фирма не доказује исту ствар седам пута, јер држава већ зна.
5. Обука у сајбер-безбедности за преко 10.000 предузетника годишње. Национални центар за информациону безбедност за МСП - заштита дигиталне инфраструктуре привреде.

ПРИОРИТЕТ 8: РЕФОРМА КОНЦЕСИЈА И ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Крај ад-хок договора без контроле

Многе концесије су дате без јавног тендера. Услови су повољнији за концесионара него за државу. Јавно-приватно партнерство (ЈПП) се користи као начин да се заобиђу јавне набавке. Рио Тинто, хидроелектране, комуналне концесије - нетранспарентно.

КОНКРЕТНЕ МЕРЕ:

1. Ревизија свих активних концесија у последњих 10 до 15 година. Провера транспарентности, фер услова, испуњења обавеза, еколошког утицаја. Ревизија или поништење штетних уговора. Процена неискоришћене вредности: преко 200 милиона евра.
2. Дигитална платформа - јавни регистар свих концесија. Пуни уговори јавно доступни. Нема тајних уговора ни скривених анекса.
3. Стандардизовани уговори за ЈПП. Модел-уговори из министарства. Свако одступање јавно образложено. Јавне консултације пре великих концесија (преко 100 милиона евра). Забрана ретроактивних измена.

ПРИОРИТЕТ 9: СТАНДАРДИЗАЦИЈА И АКРЕДИТАЦИЈА

Лакши приступ ЕУ тржишту - квалитет који се потврђује

Српски производи имају потешкоће приликом изласка на европско тржиште због неусклађености са стандардима. Акредитационо тело Србије (АТС) је недовољно опремљено. Мала и средња предузећа не могу да приуште сертификацију.

КОНКРЕТНЕ МЕРЕ:

1. Убрзање хармонизације са ЕУ стандардима. Институт за стандардизацију усваја европске стандарде као српске. Приоритет за секторе који извозе у ЕУ. Бесплатно превођење за МСП. Лакши приступ ЕУ тржишту за преко 3.000 фирми.

2. Јачање Акредитационог тела Србије и лабораторија - 10 милиона евра за опрему. Мобилне лабораторије ван Београда. Споразум са ЕУ: тестирање у Србији аутоматски признато у ЕУ. Србија као регионални центар за сертификацију.
3. Субвенције за ИСО сертификацију МСП. Држава покрива 50% трошкова за извознике. Приоритет: ИСО 9001, ИСО 14001, НАССР. Сертификација као услов, не луксуз.

ПРИОРИТЕТ 10: РЕФОРМА ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА

Директори по знању, не по партијској књижици

ЕПС, Телеком, ПКБ, Србијашуме, Коридори, Србијагас, Пошта - директори се сада постављају по страначкој лојалности. Скривени губици се преносе на буџет. Јавна предузећа су „музне краве“ за партије на власти. Народни новац тече у партијске џепове.

КОНКРЕТНЕ МЕРЕ:

1. Обавезни јавни конкурси за сва руководећа места у јавним предузећима. Комисија са стручњацима из привреде (не из партија). Кандидати, разговори и одлуке јавни. Мандат 4 године, обнављање само по мерљивим резултатима.
2. Перформансни мандати - мерљиви циљеви за директоре. Уговор о раду везан за конкретне резултате: профитабилност, ефикасност, задовољство корисника, транспарентност набавки. Нема резултата - нема мандата. Бонуси само за надмашивање циљева.
3. Квартални финансијски извештаји јавно доступни. Стандардизовани формат. Све набавке јавних предузећа на порталу јавних набавки. Плате топ менаџмента јавне.
4. Јавни регистар запослених и плата у јавним предузећима - сва радна места, плате и квалификације доступне. Крај скривеног балон-запошљавања.
5. Забрана присиљавања запослених на страначке скупове. Експлицитна законска забрана. Анонимна пријава, заштита узбуњивача. Кривична одговорност руководиоца.
6. Регресивна одговорност руководиоца - ко злоупотреби положај, плаћа штету из свог џепа. Институција не сноси последице туђих злоупотреба. Крај заштите положајем.

СРБИЈА ДАНАС vs СРБИЈА 2030
КОНКРЕТНИ ЦИЉЕВИ

Ово нису лепе речи, ово су бројке које Народни покрет Србије гарантује у мандату од пет година:

ШТА ГЛЕДАМО	СРБИЈА ДАНАС (2025)	СРБИЈА 2030 — НПС ЦИЉ
Просечна плата (нето, оно што уђе у џеп)	~935 €	1.440 €
Плата коју прима половина запослених	~775 €	1.200 €
Најмања плата по закону	~530 €	906 €
Број младих који годишње одлази	преко 50.000	испод 20.000
Колико значи домаћа производња у привреди	~20% БДП	26% БДП
Извоз знања и памети (<i>high-tech</i>)	~4,5% извоза	15% извоза
Колико треба да се отвори фирма	5—7 дана	24 сата
Камата на кредит за малу фирму	7—10%	1—2%
Разлика Београд - најсиромашнији крај	1 : 8	1 : 4
Јавне набавке - колико на интернету, отворене	мање од 30%	100%, уз аутоматску проверу

Извори података: Републички завод за статистику Србије (РЗС), Народна банка Србије (НБС), Управа за јавни дуг, Еуростат, Агенција за привредне регистре (АПР).

Подаци за 2025. годину су званични или најновије званичне процене (децембар 2025 - јануар 2026).

ОДАКЛЕ НОВАЦ?

ПРОГРАМ КОЈИ СЕ САМ ФИНАНСИРА

Сваки озбиљан програм мора да одговори на **најважније питање: „Одакле новац?“**
Ево јасног одговора:

Укупна капитална инвестиција за пет година - **око 1,15 милијарди евра** (сва улагања у кластере, Развојну банку, дигитализацију, центре за предузетнике, гарантни фонд, индустријске зоне). Годишњи оперативни трошкови свих програма су између 860 и 990 милиона евра. Звучи много, али **то је мало у поређењу са оним што добијамо.**

Само заустављањем корупције у јавним набавкама штедимо између 150 и 200 милијарди динара годишње, што је 1,3 до 1,7 милијарди евра. Програм се не само сам финансира, него нам још остаје за веће плате, боље пензије, модерније болнице. За сваки уложени евро, Србија добија два до три евра назад - кроз мање корупције, више пореза од привреде у расту и боље услове пословања.

Додатни новац долази из европских фондова (ИПА III, Западнобалкански инвестициони оквир, посебни програми за мале и средње фирме). Србија тренутно користи мање од 50% доступних ЕУ фондова. **Професионална администрација може да повуче преко 500 милиона евра додатно сваке године - то је новац који је данас на столу Европске уније, а ми га не узимамо.**

ДОМАЋА ПРИВРЕДА — СРПСКИ ПРОСПЕРИТЕТ

Србија има све што јој је потребно да успе. **Имамо паметне људе. Имамо добру земљу. Имамо традицију предузетништва - од Текелије до Милана Стојадиновића.** Имамо ИТ сектор који већ сија по свету. Имамо младе који су међу најбољима у европским такмичењима из математике и физике. Имамо мајсторе којима се диве и Немац и Аустријанац. Имамо обрадиву земљу која може да нахрани трећину Европе. **Једино што нам недостаје је политичка воља и поштена власт која ће да уради свој посао.**

Ово није листа лепих жеља. **Ово је план са мерљивим циљевима, јасним роковима и конкретним буџетима.** Народни покрет Србије не нуди обећања, већ нуди

одговоре. Не нуди лепе речи, већ конкретне мере које мењају живот. Не нуди кампању, нуди посао који траје пет, десет, двадесет година. **Посао да се Србија врати себи.**

Отворимо фирме за један дан. Дајмо нашим предузетницима кредите по поштеној камати. Вратимо производњу у српске фабрике. Задржимо нашу децу да живе са нама. Запослимо наше младе. Искоренимо корупцију која једе све што нашом муком радимо. **Нека сваки динар српског буџета ради за српског радника, српску фирму, и српску породицу.**

Домаћа привреда — српски просперитет.
